

Projekts Nr. LLI-506 «Droša vide skolēniem un skolotājiem – kvalitatīvas izglītības pamats (Safe School)»

«Skola – vecāks – bērns: biežākās konfliktsituācijas, risinājumi un ieteikumi veiksmīgai sadarbībai»

«Skola 2030» konsultante un Rīgas Pilsētas
sākumskolas dibinātāja **Solvita Lazdiņa**

19.05.2022.

Skola – vecāks – bērns: biežākās konfliktsituācijas, risinājumi un ieteikumi veiksmīgai sadarbībai

Solvita Lazdiņa, LU SIIC eksperte

19.05.2022.

Zemgales plānošanas reģions - Rīga

Lai īstenotu jauno,
jākrāj pozitīvā/
izdošanās pieredze
(Guskey, 2002)

Katrs esam citādāks

Kas der vienam, citam liekas kā
neiespējamā misija

Skolotāja «stāstīja»

- Bērns ir gudrs!
- Bērns progresē!
- Viņš tiek galā ar dažādām situācijām, mācās to darīt aizvien veiksmīgāk!
- Es viņam ticu!
- Mammām (vecākiem) arī jāuzticas! Mēs esam komanda!
- Kad netikšu galā, prasīšu palīdzību!

Nerakstīta
vienošanās par
partnerību un
sadarbību.

Skaidri
noteikumi

- «Tarakāni» galvās:

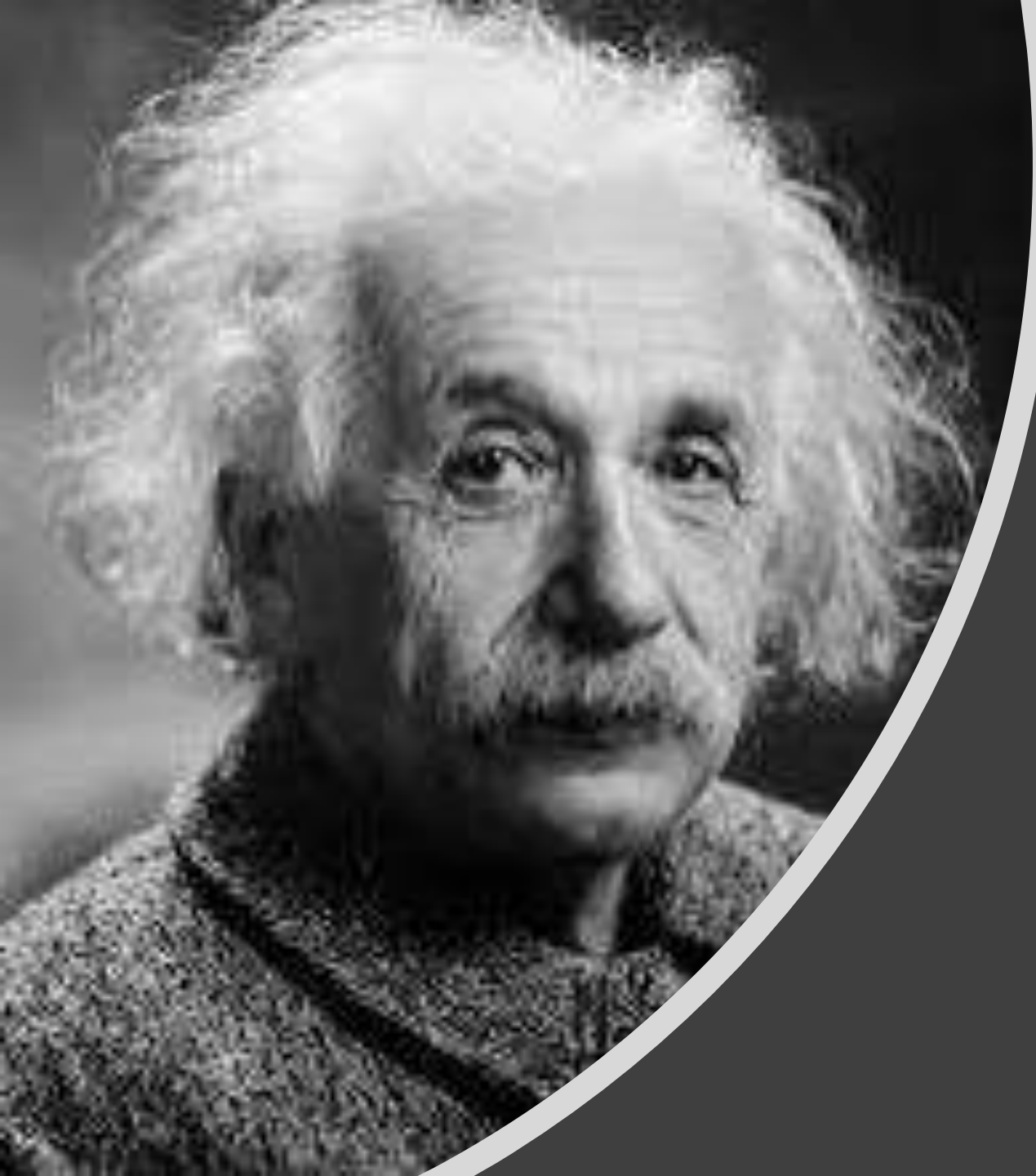
vara

paša pieredze

nebūšanas

uzskati

....

Es esmu gudrāks par
Jums!
Ja man kaut kas
nepatīk, to arī saku!

VARAS SPĒLES

Tēvs – jurists/ māte – liela uzņēmuma vadītāja

Politika dēls

Vecāku prasības!

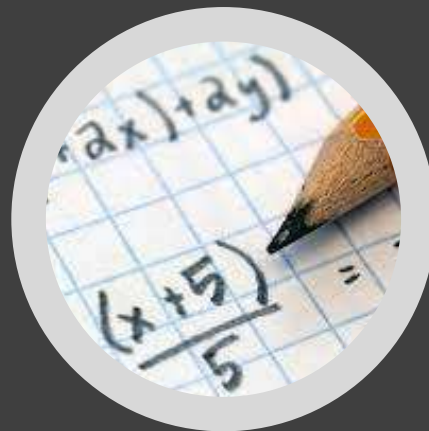
- Man/mums labāko skolotāju!
- Šo skolotāju vajag nomainīt!
- Ekskursijā jābrauc uz ...!
- Izlaidumā būs tā...!

«Tirgus» radīšana izglītības vidē, dodot vecākiem iespēju izvēlēties un kontrolēt izglītībā notiekošos procesus, rada “*vecāku pārspīlētu vadīšanu*” (parent managerialism) vai priekšstatu, ka „*visus organizatoriskās dzīves jautājumus var kontrolēt un tie ir jākontrolē.*” (James et al., 2010: 633. lpp.)

LAI MANS BĒRNS MĀCĪTOS

- Es skolā esmu vecāks (nevis advokāts)
- ES «pilnvaras» nododu skolotājam, jo viņam uzticos
- Es Tevi atbalstīšu, palīdzēšu, bet ne aiz muguras
- SKOLOTĀJS DRĪKST NEZINĀT (KĀ MĒS VISI), mēs drīkstam atbalstīt skolotāju

Lieciet to manu bērnu mierā!
Man nepadevās, ko jūs no
viņa prasiet!

Mans bērns
skolā nejūtas
labi!

ATBALSTS VECĀKIEM

- Bērniem cita pieredze (dzīvo citos apstākļos, nav to piedzīvojuši)
- Vecākam vajadzīga drošības izjūta, nevis bērnam
- Pierādījumi (bērns var/ viņam viss kārtībā) nav pietiekams arguments
- Sarunas par vecāku skolas gaitām, kas ir mans, kas bērna.
- Būtiski, ja var uzticēties un par to ar skolotāju runāt.
- «Individuālas sarunas» par bērnu/ar bērnu

Vecāku iesaiste skolas aktivitātēs un pieaugušo izglītības programmās pozitīvi ietekmē bērnu mācību rezultātus (Flecha, 2015)

Vecāku pašu SES un attieksmes

„Mamma pati vairāk netiek galā, teica, sūtiet un koloniju vai kur citur, vai policiju sauciet. (..) Jā, arī tagad, mamma bija atsaukta pagājušajā otrdienā uz skolu. (pauze) Mamma bija tuvu izmisumam, jo pati saprata, ka ir izaudzinājusi tādu liekēdi, kas pēc 20 gadiem tupēs viņai uz kakla, viņai viņš būs jāģērbj, jābaro, jāapgādā ar naudu un visu pārējo.”

Mūzikas skolotāja, audzinātāja

- Vecāku, skolēnu un skolotāju viedokli par mācīšanos var atšķirties vecāku ierobežotās pieredzes dēļ. **Vidusšķiras** mātes meklē dažādus veidus, kā **palīdzēt** saviem bērniem iemācīties to, kas skolā nav pietiekami apgūts. **Strādnieku** šķiras **mātes nav saņēmušas šādu atbalstu** savā skološanās laikā, tāpēc viņu sniegtā palīdzība bērniem ir salīdzinoši ierobežota (Reay, 1998).
- Skolēnu **atšķirīgā valoda**, kas tiek izmantota ģimenēs, var kļūt par šķērsli, lai mācītos, jo skolēni nespēj sekot līdzī pedagogā rosinātajam diskursam (Grenfel 1998).
- Skolēni, kas ir ieinteresēti mācībās skolā, pozitīvi ietekmē gan skolotāja darbu klasē, gan pašu līdzdalību mācību procesā (Bruggencate et al., 2012).
- Skolēnu līdzšinējā **sociālā pieredze veido attieksmi pret mācīšanos** (Watkins, M. & Noble, 2008)

Kas darbojas?

- Individuālas sarunas
- Programmas vecākiem (radot kopienas sajūtu)
- Vecāku prasmju «ienešana» skolā

Skolotāj, jūs
nenovērtējiet
mani/ manu
bērnus!

- Kāpēc manam bērnam ir 9, ja viņš piedalās olimpiādēs?
- Labi ir tikai 8 vai 9!!!!
- Mans bērns e-klases statistikā ir beigās!!!!
- Skolotājs fizikā liek vairāk par 6 tikai zēniem

A large orange circle is positioned on the left side of the slide, partially cut off by the edge.

Daļa
priekšstatu,
kas stāv aiz
situācijām

Vecākiem vajag vērtējumu

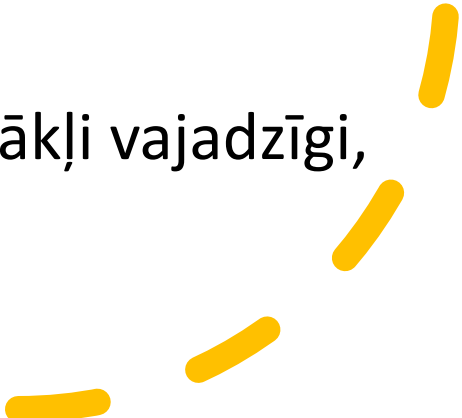
Vecāks neļauj mainīt sistēmu

Skolotājs var pieturēties pie vecā

Atzīme neraksturo mācīšanos un bērnu, kas man
kā vecākam ir svarīgi?

Kā atbildību par mācīšanos atdot bērnam -
Sarunāties par mācīšanos ar bērniem/ ar
vecākiem

Domāt/meklēt risinājumus -kādi apstākļi vajadzīgi,
lai bērns mācītos mājās?

A series of four yellow curved dashes are located in the bottom right corner of the slide.

Mani risinājumi

- Kāpēc manam bērnam ir 9, ja viņš piedalās olimpiādēs?

Kāda ir vērtēšanas kārtība?

- Labi ir tikai 8 vai 9!!!!
- Mans bērns e-klases statistikā ir beigās!!!!

Saruna. Kāpēc tas mani satrauc? Atbildība par mācīšanos un vērtējumu jānodod bērniem, kā mēs to varam izdarīt? Kā izglītot vecākus?

- Skolotājs fizikā liek vairāk par 6 tikai zēniem

Mēs nevaram mainīt skolotāja priekšstatu ātri un uz visiem laikiem. Kā viņam varētu parādīt, ka Tu vari/vēlies ?

Vērtēšanas politika skolā — kāpēc, ko un kā vērtējam

- Visiem vienots skatījums
- Skaidri kritēriji
- Izstāstīt laikus, atgādināt
- Ievērot situācijas, kad bērns ir sāpināts («nav taisnīgi»)
- Nevairīties no jautājumiem (arī uzbrūkošiem)

Nesaskaņas starp skolēniem,
skolotāju un skolēniem

Risinājumi?

Sarunas! (individuāli, grupā...)

Iekāpšana otra kurpēs

Vienoššanās par tālāko rīcību

Emocionālā infekcija

Pirms dusmām

Stāstīt par emocionālo
inficēšanos Whatsapp

Dalīties ar izjūtām, kad
inficēšanās ir «pozitīva»

Vienoties par rīcību līdzīgās
situācijās

Mēs demonstrējam bērniem, kā
risināt konfliktus

Pēc situācijas

- Pagaidīt
- Atpazīt emocijas, nosaukt
- Piedāvāt plānu
- Atgādināt, ka šobrīd mēs mācam savus bērnus risināt nesaskaņas, varam mācīties paši

Es gribu iesaistīties!

Mani neinteresē atzīmes, bet gan
mācīšanās, sarunas, attiecības

Vecāku aptauja (LU SIIC, 2020)

Kas būtu uzlabojams skolas sadarbībā un komunikācijā ar vecākiem?

«Nepieciešamas tikšanās, lai būtu lietas kursā par savu bērna panākumiem.»

«Individuālas tikšanās, sarunas»

«Kas manam bērnam sanāk, padodas»

«Komunikācija ir laba, jo mums ir fantastiska klases vecākā»

Ja Jums būtu iespēja skolā uzlabot vienu lietu, kas tā būtu?

«Skolotāju komunikāciju ar vecākiem»

Kā mēs skolā sadarbojamies ar vecākiem?

Kas darbojas?

- Individuālas sarunas
- Programmas vecākiem (radot kopienas sajūtu)
- Vecāku prasmju «ienešana» skolā

Sadarbībā iesaistītais personāls

Sadarbība ir
audzinātāja
atbildība

Sadarbība ir visa
skolas personāla
atbildība

Katrs zina, kā
īstenot savu
lomu, kur
saņemt atbalstu,
kā atbalstīt

Rosināju domāt par

Skolotāja
redzējums - kāds
ir bērns

Vecāku varas
izpausmes

Vecāku pieredze
savā skolā

Skaidras sistēmas
– **vērtēšanas**
politika

Emocionālā
inficēšanās

Atbalsts no
sistēmas
sadarbībai

Es audzēju muskuļus

- Domāju, kas slēpjas aiz katra gadījuma
- Pieņemu to kā starta punktu
- Esmu pārliecināta/ts, ka partnerība ir būtiska
- Esmu gatava veidot attiecības ar savu skolēnu
- Prasīd palīdzību

Kā es apzināšu
un uzkrāšu
pozitīvo
pieredzi?

Paldies! Laiks
jautājumiem!